

HALL CAINE

VAIMO

JONKA MINULLE
ANNOIT 2

HALL CAINE

VAIMO

JONKA MINULLE
ANNOIT 2

 SAGA
EGMONT

Hall Caine

Vaimo, jonka minulle annoit 2

Suomentanut Toini Swan

SAGA Egmont

Vaimo, jonka minulle annoit 2

Original title

The Woman Thou Gavest Me

Cover image: Shutterstock

Copyright © 2020 SAGA Egmont

All rights reserved

ISBN: 9788726311914

1. e-book edition, 2020

Format: EPUB 2.0

All rights reserved. No part of this publication may be reproduced, stored in a retrieval system, or transmitted, in any form or by any means without the prior written permission of the publisher, nor, be otherwise circulated in any form of binding or cover other than in which it is published and without a similar condition being imposed on the subsequent purchaser.

SAGA Egmont www.saga-books.com - a part of Egmont,
www.egmont.com

Toinen osa

Nainen ja hänen miehensä

Lempiviikkoni.

Kolmaskymmeneskahdeksas luku.

Piispan ja isä Danin tultua soitettiin ruokakelloa ja menimme kaikki aamiaiselle.

Aamiainen oli katettu uuteen ruokasaliin, joka nyt oli valmis ja ensi kerran käytännössä.

Se oli pramea huone, monihaaraisilla, lattialla seisovilla kynttiläjaloilla, suurilla peileillä ja kultapuitteisilla Lauuluilla koristeltu — muistuttaen sitä salia, jota oli yritetty jäljitellä, kuten ylen komeasti vaatetettu nainen muistuttaa hienosti vaatetettua naista.

Isäni istui pöydän päässä, piispa, lady Margaret ja Bridget tätini hänen oikealla ja minä, mieheni, kaunis Betsy ja herra Eastcliff hänen vasemmalla sivullaan. Asianajajat ja holhooja istuivat keskivälissä, isä Dan ja Nussy MacLeod pöydän alapäässä ja muut vieraat, ystäviä ja naapureita suuri joukko, kirkasvärisiä kukkia povellaan ja napinlävessä, istuvat heidän välissään.

Aamiaista syödessämme raivosi vihuri kaiken aikaa ulkona, ja pöydässä istuvain ihmisten äänet hukkuivat monesti sen ulvontaan. Joku — Bridget täti se mahtoi taas olla — huomautti, ettei minun syntymäpäivästäni asti oltu sellaista päivää nähty ja että se oli kuin "kohtalon sormi".

"Vaiti, vaimo!" sanoi isäni. "Me elämme kahdennellakymmenennellä vuosisadalla. Kuka nyt enää uskoo vanhain akkain ihmeisiin?"

Isäni oli tavattoman kiihtynyt, ja kiihtyneenä ollessaan hän tavallisesti käytti lapsuudenaikansa talonpoikaiskieltä. Toisinaan hän mitään puhumatta kärkevästi kohotellen silmäkulmiaan kuljetti katseensa pitkin upeata huonettansa

ja niitä ylhäisiä vieraita, jotka siellä olivat saapuvilla, toisinaan hän kuiskaili Blackwaterista tuotetuille tarjoilijoille olemaan vikkelämmät, toisinaan hän niin kovaäänisesti, että kaikki muut äänet hiljenivät huoneessa, huuteli pöydän eri paikoilla istuville tutuilleen ystävällisiä tervehdyksiä ja kompasanoja.

Ei milloinkaan ennen oltu Ellanissa nähty niin eriskummaista suurellisuuden ja maalaistapojen sekoitusta. Mieheni näytti tarkastavan kaikkea osittain huvitettuna, osittain ylimielisen pilkallisesti, ja useasti näin hänen monokkeli silmässään katseillaan etsivän Eastcliff ystäväänsä, mutta tämä kallisteli usein suurta konjakkikarahvia ja kilisteli kaikkein kanssa.

Olin nyt hyvin hermostunut, mutta teeskentelin kuitenkin iloisuutta, vaikka sydämeni oli kylmä ja sairas. Muistan että minulla oli erinomainen kyky kuulla yhtähaavaa miltei kaikki keskustelut pöydän eri osissa ja että minä nauroin melkein kaikkien kanssa.

Kaunis Betsy, joka istui herra Eastcliffin vieressä, tiedusteli häneltä, aikoiko hän tästä lähtien useammin kunnioittaa saartamme käynneillään, kun hänen ystäväänsä oli naimisissa täällä.

"Mutta Betsy kulta", sanoi mieheni, "kuka asuisi tässä Jumalan hylkäämässä paikassa, ellei ole pakko?"

"Vai Jumalan hylkäämä paikka?" sanoi isäni. "Saattaa kyllä olla — mutta niin käkikin sanoi syötyään ensin munat rastaan pesästä ja jätettyään sen koreaan kuntoon."

Bridget tätini jutteli lady Margaretille äidistäni itkunsekaisella äänellä ja sanoi luvanneensa hänen kuolinvuoteellaan pitää huolta hänen lapsestaan, ja hän olikin tunnollisesti pitänyt sanansa, sillä hän oli aina pitänyt minua enemmän esillä kuin omaa tytärtään, vaikka olihan hänen armonsä myönnettävä, että Betsy oli kaunis tyttö, ja

nyt olisi varsin hankalaa löytää hänelle sopiva mies seudulla, kun lordi Raa oli mennyt naimisiin.

"Niinpä niin, rouva MacLeod", sanoi mieheni vilkaisten merkitsevästi ystäväänsä, "enpä usko täällä olevan montakaan, jotka voivat pitää hevosia ja vaunuja."

"Totta kyllä", sanoi isäni, "mutta sitä runsaammin on niitä, jotka voivat tehdä velkoja."

Aamiainen oli viimeinkin lopussa, ja viimeinen tarjoilija oli tuskin poistunut, kun isäni nousi pystyyn puhetta pitämään.

"Ystävät kaikki", sanoi hän, "nuori pari aikoo vielä ennättää iltapuolilaivalle."

"Tässä ilmassa?" sanoi joku, viitaten kattoikkunoihin, joiden takana taivas vetäytyi mustiin pilviin.

"Turhia! Tuulenpuuska ja sadekuuro, ei muuta mitään, niinkuin jo tytöllenikin tässä sanoin. Mutta vävykoikani lordi Raa" (äänekkääät hyvähuudot, muutama naurahdus ja meluava pöydän takominen nyrkeillä seurasivat näitä sanoja) "vävykoikani sanoo, että hänen on oltava Lontoossa huomisaamuna, ja tänä aamuna tyttäreni on vannonut tottelevaisuutta... Mitä nyt, monseignor? Eikö juuri tottelevaisuutta? No jotain sentapaista sitten, niin että hänen on lähdeävä miehensä kanssa. Niinpä siis täyttäkää lasinne reunoja myöten ja juokaa morsiamen ja sulhasen malja."

Niin pian kuin kädestä käteen kulkevain karahvien helinä oli tauonnut, isäni alkoi uudelleen puhua.

"Tämä on elämäni uljain päivä. Se on se päivä, jonka saavuttamiseksi olen tehnyt työtä, orjailnut ja koonnut, ja nyt se viimeinkin on koittanut."

Hyväksymisen huutoja kuului jälleen.

"Mitä sanoittekaan kirkossa, herra Curphy? Aika tuo koston matkassaan. Niin tekee. Katsokaa minua."

Isäni työnsi peukalonsa liiviensä hiha-aukkoihin.

"Kaikki te tiedätte, kuka minä olen ja mitä syntyperää."
Mieheni pani monokkelin silmälleen ja katsahti ylös.

"Minä olen kotoisin Curraghin multamajasta, ei kovinkaan kaukaa täältä. Isäni tap... mutta jääköön se nyt tässä sanomatta. Kun hän jätti meidät, ei ollut laiskan penkillä istuminen, eikä vainkaan — minut pantiin raatamaan maata, ja äiti kitki rikkaruohoja monelle teistä isillenne, meinaan — yhdeksän penceä päivässä kuivina päivinä ja kuusi penceä muulla säällä. Kun minä olin pikkuinen pojan naskali, kiroili minua muuan komeissa vaunuissa ajava herrasmies ja äidilleni antoi ruoskaniskuja hänen... mutta olkoon sekin sanomatta. Siitä päivin olen luullakseni potkaissut itseni aimo tavalla eteenpäin ja tänä aamuna olen naittanut tyttäreni saaren ylhäisimpään sukuun."

Seurasi taas voimakkaita hyvähuutoja, mutta ne miltei hukkuivat sateen ankaraan ropinaan kattoikkunoita vasten.

"Monseignor", huusi isäni paisuttaen äänensä yhä kovemmaks, "mitä te taas siellä Roomassa puhuitte Jumalan myllyistä?"

Jalokivistä säteilevää ristiänsä kopeloiden ja leppeästi myhäillen piispa selitti isälleni, mitä sillä lauseparrella tarkoitettiin.

"Totta on, totta on. Jumalan myllyt jauhavat hitaasti, mutta tavattoman pientä ne jauhavat. Yhdeksäntoista vuotta sitten luulin olevani toiveitteni perillä yhtä varmasti kuin tänä aamuna vuoteeltani, noustessani. Jos tämä tyttöni tässä olisi syntynyt pojaksi, niin hän istuisi siinä missä hänen armonsä nyt istuu. Mutta lopussa kiitos seisoo! Poikaa en tosin ole saanut, mutta olenhan saanut vävyajan sensijaan, ja kun pojan poika syntyy, on hän oleva rikkain mies, joka koskaan on Raa-linnassa kulkenut, ja koko Ellianin kruunaamaton kuningas."

Näitä sanoja seurasi hyväksymisen myrsky, joka rajuilman pauhuun sekaantuen yltyi korvia huumaavaksi meluksi.

"Nyky aikaan haastetaan niin paljon isistä ja lapsista — että muka tyttäret ovat riippumattomia olentoja ja sen semmoista. Mutta osoittakaa minulle tytär, joka voisi tehdä enemmän omaksi hyväkseen kuin minun tyttöni isä on tehnyt hänen hyväkseen. Hänellä on suuret rikkaudet, hänen miehellään suuri nimi, ja mitäs muuta tässä sitten enää kaivataan?"

"Ei niin mitään", huudettiin eri osista huonetta.

"Naapurit", sanoi isäni silmäillen ympärilleen tyytyväisesti myhäillen, "ennenkuin juomme puheeni maljan, pyydän piispaa puhumaan teille. Se on suuri mies, tää piispa, enkä Jumal'auta tiedä, mitä tästä naimaliitosta olisi tullut, ellei hän olisi ollut sitä hommaamassa."

Yhäti hymyillen ja jalokiviristiänsä sormeillen piispa alkoi puhua tavallisella leppeällä ja sulavalla äänellään. Hän oli lujasti vakuutettu siitä, että Kirkko oli tänä aamuna siunannut erittäin onnellisen ja lupaavan liiton. Eriuskolaisten kesken solmittuja avioliittoja vastaan voitaneekin muistutuksia tehdä, mutta Kirkko ei ole koskaan kieltänyt niitä, kun olosuhteet ovat olleet edulliset, ja hänen armonsa (näitä sanoja seurasi syvä kumarrus miehelleni) oli käyttäytynyt perin jalomielisesti tässä suhteessa.

Mitä tulee nerokkaan ja tuiman isäntämme huomautukseen nykyajan mielettömistä ja vaarallisista mielipiteistä isän ja tyttären keskinäisistä suhteista, tahtoi hän huomauttaa, että miehen ja vaimon keskinäisistä suhteista levitettiin vieläkin mielettömämpiä ja vaarallisempia mielipiteitä.

Mutta jo kirkon varhaisimmilta ajoilta asti olivat nämä suhteet hyvin tarkoin määritellyt. "Vaimot olkoot

miehillensä alamaiset", sanotaan epistolassa, joka luettiin tänä aamuna, ja samaa toistettiin loppurukouksessakin, jossa käsketään vaimoa pysymään uskollisena miehensä ja olemaan rakastettava kuin Raakel, viisas kuin Rebekka ja kuuliainen kuin Saara.

"Ihanata!" kuiskasi Bridget tätini lady Margaretille.

"Sellainen minä itse aina olin rakkaan everstin eläessä."

"Morsian ja sulhanen!" huusi isäni, ja kaikki nousivat pystyyn meluten ja huutaen: "Lordi Raan terveydeksi! Lordi Raan terveydeksi!"

Puheiden kestäessä mieheni oli kaiken aikaa rauhatonna vääntelehtinyt tuolillaan. Hän oli myös ahkerasti kallistanut viinikarahvia, niin että kun hän nousi vastaamaan, hänen silmänsä olivat jotakuinkin sumeat.

Venyvällä äänellään hän kiitti piispaa ja lausui, että päättäessään naida minut, hän ei ollut koskaan ajatellut esiintuoda mitään esteitä uskontoon nähden. Mitä tuli uudenaikaisiin mielipiteisiin miehen ja naisen keskinäisestä suhteesta, ei hän arvellut luostarissa kasvatetun nuoren tytön antavan hänelle paljontaan luulla siinä suhteessa.

"Eipä luulisi", huusi isäni. "Kyllä minä siitä vastaan."

"Niinpä siis kiitän teitä omasta ja perheeni puolesta", jatkoi mieheni, "ja... Ah, niin, tietysti (tämä sanottiin lady Margaretille) kiitän teitä myös vaimoni puolesta ja... ja niin ei sitten muuta mitään."

Minua vilusti ja hävetti ja tunsin voivani pahoin. Verivirta syöksähti kasvoilleni punaten ne hiusmartoon saakka.

Kaikissa näissä hääpuheissa ei oltu sanallakaan mainittu minua — ei puhuttu mitään siitä todellisesta minusta, jolla on elävä sielu ja oikeus tulevan onnen vaatimuksiin. Kun mieheni kävi jälleen istumaan, halusin itkeä, mutta käsittämättömän mielijohteen valtaamana purskahdin sen sijasta väkinäiseen nauruun.

Äkkiä kuulin jonkun taas puhuvan. Se oli isä Dan. Hän oli aivan huomaamatta noussut pystyyn paikaltaan pöydän alapäässä. Näin hänen väljän nuttunsa, joka oli saumoista hyvin kulunut; näin hänen pyöreät, hehkuvat kasvonsa; kuulin hänen lempeän irlantilaisen äänensä väräjävän, josta päätin hänen olevan syvästi liikutetun; ja silloin painui pääni alas, sillä tiesin, mitä oli tulossa.

Kolmaskymmeneskolmas luku.

"Herra O'Neill", sanoi isä Dan, "sallitaanko pitäjänpappinne puhua, vaikkei hänelle ole pidetty puhetta?"

Isäni vastasi jotain, ja ruokasaliin tuli äkkiä syvä hiljaisuus. En tiedä taukosiko myrsky tuokioksi vai oliko se vain kiihtyneitten hermojeni kuvittelua, mutta minusta oli nyt aivan hiljaista.

"Paljon on puhuttu siitä avioliitosta, jota olemme tänä päivänä täällä juhlineet, mutta minusta tuntuu, että jotain on unohtunut. Mitä on avioliitto? Onko se jonkun sopimuskirjan päättäminen? Onko se nimien merkitseminen kirkonkirjoihin? Onko se edes valan vaihtaminen alttarin edessä? Ei! Avioliitto on pyhä liitto, jonka kaksi sielua tekee keskenään, mies naisen kanssa ja nainen miehen kanssa, kuuluakseen toisilleen ikuisesti, niin ettei mikään onnettomuus, ei mikään elämän myrsky, ei mikään synti voi heitä erottaa. Tätä merkitsee avioliitto, ja me olemme tänäpäivänä kutsuneet Jumalan ja ihmiset todistamaan tämän pyhän siteen solmiamista."

Sydämeni jyskytti kovasti. Kohotin pääni ylös, ja silmäni säteilivät luullakseni. Vilkaisin piispaan. Huomasin hänen kasvoistaan, että hän oli kiukustunut.

"Herra O'Neill", huusi isä Dan korottaen vapisevan äänensä, "te sanotte, että tyttärellänne on suuria rikkauksia ja hänen miehellään suuri nimi, ja mitä muuta enää sitten kaivataan? Minä sanon, mitä lie kaipaavat, sir. He kaipaavat rakkautta, rakkautta molemmin puolin, jotta hyvyys ja onni voisi heitä seurata, ja jos heillä on se, on heillä jotain, jota ei voi ostaa rikkaudella eikä korkealla arvolla."

Pääni oli taas painuksissa, mutta alta kulmain saatoin nähdä, että koko seurue istui kuin lamauksissa. Mieheni vain liikahteli tuolillaan, ja piispa hypisteli kultavitjojaan.

"Piispani", puhui isä Dan edelleen, "on lausunut meille, että vaimon on alistuttava miehensä tahdon alaiseksi ja oltava hänen silmissään rakastettava, viisas ja kuuliainen. Mutta eikö miehelläkin kohdastansa ole vastaavia velvollisuuksia vaimoansa kohtaan? Eikö sanota, että hänen on luovuttava hänen tähtensä kaikesta muusta ja kaikista muista ja pitäydyttävä häneen ja pysyttävä hänessä ja heidän pitää tulla yhdeksi lihaksi? Eikö kuulu niin jumalallinen käsky?"

Sydämeni löi niin kovasti, etten lähinnä seuraavia sanoja kuullut. Kun jälleen saatoin kuulla, puhui isä Dan:

"Ajatelkaa, mitä avioliitto merkitsee naiselle — nuorelle tytölle varsinkin. Se merkitsee vanhojen siteiden katkeamista, uuden elämän alkamista, matkaa tuntemattomaan maailmaan, josta ei enää voi palata. Heikkoudessaan ja avuttomuudessaan hän on riippuvainen, ensin isästään, sitten miehestään, ensin isän turvasta, sitten miehen. Mitä hän sitten tuo miehelle, joka hänet nai? Itsensä, kaiken, mitä hän on, kaiken, miksi hän saattaa tulla, miehen muodostettavaksi, miehen turmeltavaksi, eikä hän milloinkaan, ei milloinkaan, ei milloinkaan voi olla sama kenellekään muulle miehelle, koko elinaikansa."

Hartaammin kuin koskaan ennen halusin nyt paeta pois huoneesta.

"Ystävät", huudahti isä Dan, "sulhasta emme tunne paljon tässä seurakunnassa, mutta morsiamen tunnemme.

"Olemme tunteneet hänet koko hänen elämänsä ajan. Me tiedämme, minkälainen hän on. Ainakin minä tiedän. Minäkin olen hänen isänsä. Minä olin tässä talossa, kun hän syntyi. Minä kastoin hänet. Minä otin hänet sen enkelin

sylistä, joka hänet synnytti. Siispä hän on minunkin lapseni. Jumala siunatkoon häntä..."

Hänen äänensä katkesi — minä nyyhkytin — vaikka hän puhui niin äänekkäästi, saatoin tuskin kuulla häntä, saatoin tuskin nähdä häntä — tiedän vain, että hän oli kääntynyt meidän puoleemme ja kohotti vapisevaa kättänsä miestäni, kohti.

"Hän on minunkin lapseni, sanon, ja nyt, kun hän jättää meidät, nyt, kun te viette hänet pois meiltä, vannotan teitä, armollinen herra, olemaan hänelle hyvä ja uskollinen, koskapa teidän kerran on vastattava hänen sielustaan."

En tiedä, sanoiko hän vielä muutakin. Tästä hetkestä alkaen minä olin kuuro ja sokea kaikelle. Olin kumminkin tietoinen siitä, että isä Danin lakattua puhumasta salissa vallitsi kiusallinen äänettömyys. Seurue tuntui olevan hämmästynyt, jopa hiukan harmistunutkin, tullessaan näin odottamatta työnnetyksi liikuttavan kohtauksen keskelle. Piispa näytti suuttuneelta, isäni nololta, ja mieheni, joka yhä ahkerasti oli kallistellut konjakkilasia, mutisi jotain "saarnasta".

Oli tarkoitettu, että herra Eastcliff puhuisi morsiuksittomille, ja kaunis Betsy kertoi minulle jälkeinpäin, että hän oli valmistanut hyvin sukkelan puheen, mutta jokainen tunsu, ettei puheidenpidosta enää voinut tulla mitään. Seurasi hetkinen noloa puhelua, ja sitten isäni katsoi kelloa ja sanoi olevan ajan meidän lähteä, jos mielimme ennättää laivalle, ja niin minut vietiin yläkertaan vaihtamaan pukua.

Palatessani alakertaan matkapuvussani soopelinnahat hartioillani, oli koko seura koolla hallissa ja kaikki puhelivat yhtähaavaa, jotta huone sorisi kuin vesi padassa.

Jokainen vuorostansa alkoi nyt minua hyvästellä. Nessy MacLeod kuiskasi minulle salavihkaa, että isäni oli niin erinomainen mies. Kaunis Betsy sopotti, että herra Eastcliff

oli niin kaunis ja että heillä oli niin samat harrastukset ja sama maku, että hän toivoi minun pyytävän häntä Raalinnassa käymään takaisin tullessani. Bridget tätini, jota ympäröi joukko osanottavaisia naisia (niihin lady Margaret luettuna, joka huomattavasti yritti olla ystävällinen) pyyhkieli silmiänsä sanoen, että olin aina ollut hänen lemmikkinsä, ja että hän oli uskollisesti täyttänyt velvollisuutensa minua kohtaan.

"Mary rakkaani", sanoi hän kohdatessaan minun katseeni. "Tässä minä juuri kerron hänen armollensa, etten tiedä mitä tehdä, kun sinä olet mennyt."

Mieheni oli myös siellä raskaassa päällysnutussa kaulus kohotettuna, vastaanottaen seudun herroilta rohkaisevia ennustuksia uhkaavasta laivamatkastamme.

Toinen autovaunuistamme saapui portaitten eteen, ja siinä lähti mieheni palvelija tavaroitten kanssa ajamaan. Sitten suhahti portaitten eteen toinen, ja nyt oli meidän lähtöaika. Suutelin luullakseni kaikkia. Kaikki näyttivät itkevän — kaikki paitsi minä itse, sillä minun kyyneleeni olivat näihin aikoihin jo vuotaneet tyhjiin.

Juuri kun olimme lähtemäisillämme ja Tommy toveri (joka näytti hyvin oudolta lainatuissa mustissa pukineissaan) avasi meille oven, puhkesi tuokion aikaa lamassa ollut myrsky uuteen vauhtiin ja ravisteli pitkänä ulvovana vihurinpuuskana talon nurkkia.

Minä olin jättänyt hyvästi vanhukselle ja astuin portaita alas, kun samassa muistin isä Danin. Siinä hän seisoi murheellisin katsein pimeässä nurkassa oven luona haalistuneessa nutussaan, nähdäkseen minusta viimeisen vilahduksen. Minua halutti kietoa käsivarteni hänen kaulaansa, mutta tiesin että sitä katsottaisiin vääräksi, niinpä polvistuin hänen eteensä ja suutelin hänen kättänsä, ja hän antoi minulle siunauksensa.

Mieheni, joka odotti puhkuvan automobiilin luona, sanoi kärsimättömästi:

"Tule, tule, Mary, älä pidätä minua sateessa."

Minä astuin vaunuihin, mieheni seurasi minua, läksimme liikkeelle ja sisältä kuului jäähyväishuutoja ("Hyvästi!" "Onnellista matkaa!"), jotka tuuli kantoi korviimme tukahutettuina kirkumisina.

Ajotien kulmauksessa kääntyessämme jokin pakotti minut katsahtamaan taakseni äitini ikkunaan — ja muistin ensimmäisen lähtöni kouluun.

Seuraavalla hetkellä ajoimme sillan yli — ja Martin Conrad ja William Rufus muistivat mieleen.

Siinä samassa jo olimme isolla ajotiellä.

Kolmaskymmenesneljäs luku.

"Jumalan kiitos, että siitä on päästy", virkkoi mieheni. Sitten hän puolittain anteeksi pyytäen lisäsi: "Etpä sinäkään, kultaseni, näyttänyt pitävän sitä erittäin hauskana."

Kylän suussa seisoj joukko miehiä kunnialaukauksia ampumassa; heidän keskellään näkyi tyttöparvi, joka levitteli köyttä tien poikki; talojen ikkunoista, tankoihin kiinnitettyinä, riippui pieniä, sateen liottamia ja myrskyn pieksemiä lippuja; siellä täällä näkyi muutamia porstuassa tuulen suojaa etsiviä naisia saalit hartioillaan katsomassa kulkuamme.

Mieheni oli tuskastunut näihin yksinkertaisiin maalaistapoihin. Kerran tai pari hän laski alas vaunumme ikkunan ja heitti ulos kourallisen hopearahoja jouduttaen samassa ajajaa kiirehtimään. Niin pian kuin olimme kylän sivuuttaneet, heittäytyi hän taaksepäin istuinnojaa vasten sanoen:

"Taivas kuinka minua nukuttaa! Eikä ihmekään! Myöhään maata ja aikaisin taas tänä aamuna pystyssä."

Tuokion kuluttua hän alkoi haukotella, ja siinä samassa hänen silmänsäkin painuivat umpeen.

Hän oli nukkuessaan surkean, melkein pä ruman näköinen. Hänen poskensa pullistuivat ja vajosivat sisään; hänen huulensa olivat raollaan, hän hengitti raskaasti, toisinaan aukoen suutaan kuin vedestä nostettu toutain.

En voinut kääntää silmiäni hänen kasvoistaan, jotka minusta nyt olivat suoranaisesti vastenmieliset, kun eivät silmät olleet niitä pelastamassa. Minä tunsin olevani

hirveän nöyryytetty. Persoonallinen ylpeytenikin oli haavoitettu. Muistin isä Danin sanat, että mies ja vaimo ovat yksi liha, ja sanelin itselleni, että tämä siis oli se, jolle minä kuuluin — joka kuului minulle — tämä! Sitten rupesin soimaamaan ja nuhtelemaan itseäni, mutta voidakseni sitä tehdä minun oli käännettävä katseeni muualle.

Tiemme Blackwateriin kulki vuoriharjanteen poikki, joka oli pahasti alttiina lounaistuulelle. Raju sadevirta huuhtoi autovaunujamme pirskuttaen vettä sisään katon liitoksista. Nukkujankin kasvoille pirahdelti jonkunverran pisaroita, ja hän heräsi säpsähtäen.

"Kirott—"

Hän pysähtyi kesken ikäänkuin pahasta teosta tavattuna ja alkoi pyydellä anteeksi.

"Olinko nukuksissa? Taisin olla. Tyhmää todella, eikö niin? Suo anteeksi."

Hän räpäytti silmiään selvittääkseen ne unesta, silmäili minua tuokion aikaa äänetönnä ja virkkoi sitten hymyillen tavalla, joka puistatti minua:

"Siis me kaksi olemme nyt mies ja vaimo, kultaseni?" Minä en vastannut mitään, ja yhä kiinteästi minua tarkastaen hän lisäsi:

"No niin, olisipa pahempaakin voinut tapahtua — vai mitä *sinä* arvelet?"

En vieläkään vastannut mitään, tunsin häpeätä, melkeinpä inhoa. Sitten hän alkoi lausua kohteliaisuuksia ulkomuodostani.

"Tiedätkö, että olet viehättävä, kultaseni, todella viehättävä."

Minua iljetti ja puistatti. Ehkäpä siksi, että vaistomaisesti tunsin hänen lausuneen samat sanat ennenkin muille naisille. Käänsin taas katseeni sivulle.

"Älä, kultaseni, käänny pois. Näytä minulle nuo suuret, mustat silmäsi. Ihailen mustia silmiä. Ne läpäisevät minua

katseillaan kuin näverit."

Puhuessaan hän kumartui eteenpäin ja veti minut luokseen. Minä olin peljästynyt ja työnsin hänet pois.

"Mitä nyt?" sanoi hän näyttäen hämmästyneeltä.

Mutta samassa hän nauroi, ja sellaisen miehen äänellä, joka on ollut paljon naisten kassa tekemisissä ja tietää miten heitä on kohdeltava, hän virkkoi:

"Kaipaa mielistelemistä, niinkö? Sitä ne lapsukaiset kaikki tekevät."

Näin sanoen hän likisti minua lähemmäksi itseään, pidellen käsivarttaan vyötäisilläni, mutta toistamiseen peräydyin hänestä ja työnsin hänet voimakkaasti pois.

Hänen kasvonsa synkkenivät hetkeksi, mutta kirkastuivat samassa taas.

"Vai niin", sanoi hän, "kyllä ymmärrän. Loukkaantunut, vai mitä? Rankaisee minua, kun olen ollut niin huomaamaton häntä kohtaan? No niin, siinä hän, pikku raukka, kyllä on oikeassa! Mutta älä ole milläsiäkään. Sinä olet erinomaisen sievä pikku vaimo, kultaseni, ja jos olen sinua laiminlyönyt, niin aion korvata sen lempiviikkojen aikana. Tule siis, pikku tyttö, olkaamme ystäviä."

Hän tarttui uudelleen kiinni minuun ja yritti suudella minua painaen samassa kätensä povelleni, mutta minä väistin kiertämällä pääni syrjään.

"Oi! Oi! Olenko loukannut hänen häveliäisyyttään, olenko?" sanoi hän nauraen miehen tavalla, joka oli varma itsestänsä ja minusta. "Mutta pikku nunnani kyllä pian siitä toipuu. Saammepa nähdä! Saammepa nähdä!"

Värisin kauhusta, joka oli minulle aivan uutta. Tähän asti ajatellessani naimisiinmenoa lordi Raan kanssa oli minua huolettanut rakkauden puute suhteessamme, ja sitä mitä tarkoitin rakkaudella — miehen ja vaimon keskinäisellä rakkaudella — arvelin samanlaiseksi tunteeksi, joka minussa oli arvoisaa äitiä kohtaan, vain ylevämmäksi,

syvemmäksi ja henkisemmäksi sen kautta, että toinen oli mies, toinen nainen.

Mutta tämä oli aivan toista. Avioliitossa en ollut löytänyt, mitä olin odottanut, mutta jotain muuta siinä nähtävästi olin löytävä, sillä ei ollut epäilystä siitä, mitä mieheni tarkoitti, katsellessaan minua intohimoisilla silmillään ja sanoessaan: "Saammepa nähdä! Saammepa nähdä!"

Älysin mikä minua odotti, ja pelon valtaamana rupesin toivomaan, että tapahtuisi jotain minun pelastuksekseni. Olin niin säikähtynyt, että olisin paennut vaunuista, jos se vain olisi käynyt päinsä. Ainoa toivoni oli, että myöhästyisimme laivasta tai että myrsky estäisi sen lähtemästä matkalle. Mitä hyötyä minulla olisi ollut tästä vuorokauden viivytyksestä (kuvailin voivani palata kotiin sinä aikana), en tietänyt. Mutta siitä huolimatta rupesin kuumeellisen hartaasti pitämään silmällä pilviä.

Ne olivat entistä uhkaavammat — vyöryen lounaasta suunnattoman suurina, mustina möhkäleinä ja verhoten vuoret ja laaksot pimeyteensä. Se oli hirvittävää, mutta ei niin hirvittävää kuin se asia, joka oli mielessäni. Pelkäsin myrskyä, mutta olin sittenkin hyvilläni, julman hyvilläni siitä.

Mieheni, joka yrmeän vastustukseni jälkeen oli jälleen vajonnut omaan kolkkaansa, oli hyvin vihainen. Hän puheli taas "Jumalan hylkäämästä saarestamme" ja kuinka mieletöntä oli asua siinä, sanoi, että ylimenomme tulisi joka tapauksessa kestäämään kauan ja että ehkä tulisimme myöhään Lontooseen. —

"Se olisi hiton harmillista. Erikoiset syyt pakottavat minua olemaan siellä huomonaamulla", sanoi hän.

Eräässä tien äkkikäännteessä tuuli iski autoomme kuin näkymättömällä siivellä. Toinen ikkunoista särkyi, ja

estääkseen sadetta valelemasta meitä, täytyi mieheni pidellä tyynyä aukon edessä.

Hänen huomionsa oli kiintynyt tähän toimeen, kunnes ajaa karahutimme Blackwateriin, ja silloin hän päästi tyynyn käsistään ja kurkisti ulos, nähdäkseen vilauksen merestä.

Lahti oli hirvittävässä kuohuissa. Sydämeni vavahti sen nähdessäni. Mieheni kirosi.

Me ajoimme vahvalle, liottuneelle ja alastomalle kivisillalle. Mieheni palvelija tuli vedenpitävässä päällystakissa vaunujen luo ja huusi suoja puolelta tuulen läpi:

"Kapteeni ei tahdo lähteä matkaan tänään, armollinen herra. Rantatuuli. Sanoo, ettei voi päästä turvallisesti satamasta ulos."

Mieheni kiroili rajusti. Siihen aikaan olin tottumaton kirouksiin ja ne sattuivat minuun kuin ruoskaniskut, mutta yhtäkaikki sykähti valtasuoneni iloisesti.

"Paha onni, teidän armonne, vain yksi keino suoriutua pulasta", huusi palvelija.

"Mikä sitten?" murahti mieheni.

"Pitää jäädä Blackwateriin yöksi, toivossa että ilma korjaantuu huomisaamuksi."

Sen varalta hän oli jo tilannut meille huoneet ravintolasta.

Mieleni masentui, ja odotin mieheni vastausta jäykistyneenä.

"Hyvä on, Hobson. Kun täytyy, niin täytyy", vastasi hän.

Halusin puhua, mutta en tietänyt mitä sanoa.

Neljännestuntia myöhemmin pysähdyimme ravintolan edustalle, missä omistaja tarjoilijain ja johtajattaren ympäröimänä vastaanotti meidät jotakuinkin merkitsevästi hymyillen.

Kolmaskymmenesviides luku.

Ruuetessani kirjoittamaan, päätin kertoa totuuden ja koko totuuden. Mutta nyt huomaan, että totuus vaatii minua samoamaan muutamille inhimillisten kokemusten pyhimille aloille. Tällä hetkellä tunnen olevani naisen elämän pyhäkön kynnyksellä ja kyselen itseltäni, onko tarpeellista ja välttämätöntä astua sen sisään.

Olen tullut siihen päätökseen, että se on tarpeellista ja välttämätöntä — tarpeellista kertomukseni jatkuon nähden, välttämätöntä kirjoitukseni tarkoituksen tähden.

Neljä kertaa olen jo kirjoittanut jatkoa tähän. Ensimmäisessä kirjoituksessa huomasin sanoneeni liian paljon. Toisessa olin sanonut liian vähän. Kolmannessa olin piirtänyt itsestäni kuvan, joka sekä hämmästytti että inhotti minua, enkä voinut uskoa sitä todenmukaiseksi. Neljännessä näin sydämen vavistuksella, ettei kuva ollut ainoastaan todenmukainen, vaan että se oli liiankin todenmukainen. Nyt yritän jälleen.

Minä astuin meille tilattuihin huoneisiin, pelon, melkeinpä häpeän tunteilla. Minun mielenliikutuksellani ei ollut minkäänlaista yhteyttä sen lämpimän tunnevirtauksen kanssa, joka naisen valtaa, kun hän tapaa itsensä rakastamansa miehen kanssa ensimmäisen kerran kahden kesken pienessä huoneessa, joka sisältää kaikki, mikä hänelle jotain merkitsee tässä maailmassa. Olin kuin nuori tyttö, joka kynttilä kädessään vaeltaa tyhjän talon pimeillä käytävillä yöaikaan ja äkkiä näkee vieraat kasvot edessään. Minä olin kynttilää kantava nuori tyttö, vieraat kasvot olivat mieheni.